

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
★
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
★
Best Advertising
Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), OCTOBER 4, 1945

ŠTEVILKA (NUMBER) 231

Vlada bo prevzela rafinerije

Oljne korporacije povzročile izjalovitev pogajanj, izjavlja delavski tajnik

WASHINGTON, 3. oktobra. — Iz Bele hiše je bilo nocoj namenovano, da bo predsednik Truman juri odredil, da vlada prevzame vse oljne rafinerije, ki valed stavke ustavljajo obrat, in se zajamči nadaljevanje proizvodnje.

To je prva taka akcija, ki jo izvede vlada, odkar se je končala vojna.

Predsednik se je odločil za ta korak, ko se je izjavila konflikt med zastopniki CIO in oljnih korporacij, ki je pred seboj kompromisni program delavskega tajnika Schwellenbacha za obnovitev rafinerijah.

Delavski tajnik Schwellenbach je podal izjavo, v kateri je poudaril, da vlada ne more dovoliti položaj, pri katerem bi korporacije, ki so bile zaprte na konferenci, je bila obrat, ki ga je predložil delavski tajnik.

Kratke vesti

KRATKE VESTI

AMERIKANCI OBDOJENI V JAPONCEV
TOKIO, 3. okt. — Trije ameriški vojniki, ki so v tepežu tekmovali ubili dva japonska čim, so bili danes obsojeni na smrt, ker so bili delom.

LINDBERGH JE VIL DEKLICO
NEW YORK, 3. oktobra. — Charles A. Lindbergh je treznila deklica, ki je treznila v Lindberghovi druvo, ki ima poleg tega dva dečaka. Prvi otrok Lindberghovih, Charles A. Lindbergh Jr. je bil leta 1932 ugrabljen in umorjen.

VOJNI UJETNIKI V JAPONCEV
TOKIO, 3. oktobra. — Vsi ameriški vojniki in zavezniški vojniki, skupaj 30,805, so bili ujetniki.

Thompson kupi tovarne
Zadnji Thompson Products je kupil tovarne, ki so bile zgrajene med vojno v Euclidu.

Zaščitanje se nadaljuje
Zaščitanje glede odstavljenosti je bilo nadaljevano v torek obnovila in obramba je poklicala na policije, ki so pričali, da je razrešljivih domačih problemov.

Drugi dan pa je ista zbornica bukala ministrskega pred-

Velika naloga rekonverzije; delo za 8 mil. brezposelnih

WASHINGTON — Rekonverzijski direktor John Snyder je predložil predsedniku Trumanu in kongresu poročilo, v katerem napoveduje, da bo v deželi skozi leto 1946 obstojala občutna brezposelnost, ki utegne prihodnjo pomlad doseči 8 milijonov oseb, in da bo naraščanje in padanje brezposelnosti odvisno predvsem od brzine, s katero se bo izvršila bizniška in industrijska rekonverzija z vojne na mirovno podlago.

Snyder je v svojem poročilu poudaril, da ako se bo hotelo zaposliti vse ljudi in uporabiti povečane proizvodniške naprave, ki so zrastle med vojno, se bo morala naša produkcija dvigniti 40 do 50 odstotkov nad produkcijo, ki je obstojala pred pričetkom vojne.

Cloveška stran problema, pred katerim se nahaja dežela tekom prehoda z vojne na mirovno podlago, se zreali iz ugotovitve, da bo od časa japonske predaje pa do konca leta 1946 odpuščenih iz vojne produkcije in oboroženih sil 18 milijonov oseb.

Konfuzna poročila glede Trsta

(Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta)

Pretekli teden smo zapisali v tej koloni, da po našem mišljenju vprašanje Trsta še ni rešeno, dasiravno so listi poročali in celo "citirali" uradne komunikacije o "zaključku" sveta zunanjih ministrov glede tega preloženega vprašanja. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Molotov je zanimal trditve, da je njegova vlada popustila zahtevo, da spada mesto Trst pod jugoslovansko upravo. Kaj je torej bilo zaključeno?

Predlagano je bilo le, da postane tržaška luka mednarodno pristanišče. Razlikovati je treba med angleško terminologijo "Port of Trieste" in "Triest". Jugoslovanska vlada sama se strinja, da postane pristanišče mednarodno, ker bi na ta način najbolj služilo trgovskim potrebam ne samo Jugoslavije, marveč vse centralne Evrope. Mesto samo pa naj bi dobilo avtonomijo v okviru federativne Jugoslavije. Ministrski podpredsednik Edvard Kardelj je celo izjavil, da je Jugoslavija pripravljena priznati Trst za samostojno državo v novi Jugoslaviji. Nobene- ugovora tudi ni glede pripojitve ročila konference, da se vprašanje nove razmejitve reši na podlagi narodnosti prebivalstva.

Na prvem zborovanju italijanske konzulte ali svetovalne ga parlamenta dne 25. septembra je bila daljša demonstracija glede "italijanskega Trsta", ko je neki poslanec zakričal: Viva Trieste Italiana! Vprašanje nastane, ali je to pristno italijansko nacionalno čustvo glede Trsta, ali le izraz čustva italijanskih imperialistov, ki se zavedajo, da bi izguba Trsta za Italijo pomenila konec italijanskega imperializma v Evropi? Resnica je, da so te italijanske občutke povzročili razni "demokratski" žurnalisti in politiki — kot so ga povzročili v preteklosti taki liberalci in progresivci kot je Sforza, Bonomi, Orlando in drugi, ki tudi danes zavzemajo mesta v konzultih. Namen je isti: združiti Italijo in jo pomešati v kak zunanji prepričati tako odvrtni pozornost od vitalnih in morda nerazrešljivih domačih problemov.

Drugi dan pa je ista zbornica bukala ministrskega pred-

LJUDSKE DEMONSTRACIJE ZA TRST NA PRIMORSKEM

TRST, 3. okt. — V teku zadnjih par dni se je pojavila v Julijski pokrajini velika akcija slovenskega prebivalstva za vključenje slovenskih krajev v Jugoslavijo.

Po vaseh širom pokrajine so se pojavili napisi, ki urigirajo združenje z Jugoslavijo, medtem ko se v Gorici, Trbižu in po drugih krajih vršijo javni shodi in protestne demonstracije.

Ravnanje s Hitlerjevimi žrtvami v zoni Pattonove armade

PARIZ, 26. septembra. (O.N.A.) — V oni zoni Nemčije, katero upravlja ameriška tretja armada pod poveljstvom generala Pattona, se nahajajo žrtve Hitlerizma, suženjski delavci, begunci in pregnanci, ki še niso bili repatriirani, še vedno v konfinaciji, za bodečo žico. Ti siromaki so bili "osvoboditelji" le zato, da jih je "osvoboditelj" nanovo zopet pognal za plot, z ameriški vojniki, ki stražijo vse izhode.

Ravnanje v zoni ameriške tretje armade je popolnoma drugačno in mnogo hujše kot v zoni, katero upravlja ameriška sedma armada. Tam ni bodeče žice in pri vhodu ni oboroženih straž.

Nerazumevanje in nerazodnost sta vzrok položaja

Upravni organi sedme armade trde, da večja svoboda, katero dajejo tem nesrečnim siromakom, ni v nobenem slučaju pokvarila discipline ter da je v splošnem celo olajšalo delo nadzornikov, ker so interniranci radi volje pripravljeni sodelovati.

Kritika in pritožbe proti ravnanju tretje armade postajajo vsak dan številnejše in ostreje. Dobro informirani krogi so mnenja, da je pokazala tretja armada mnogo premalo razgodnosti in nezadostno razumevanje težkih problemov tega vprašanja. Nekatere cenvite trditve, da se nahaja v Nemčiji približno 700.000 oseb, katere so bili Nemci privedli v svojo deželo, katerih pa zdaj ni mogoče repatriirati. Sedanji sistem uprave in preživljanja teh žrtev Hitlerizma ne uživa nobenega zaupanja.

SE ZAHVALJUJE

Mrs. Gertrude Balish, 389 E. 162 St., se najlepše zahvaljuje vsem prijateljicam za prijazne obiske, darila in voščilne kartice, ki jih je bila deležna za časa svoje bolezni v bolnišnici in doma.

Nacijski nadzorniki obdržani v nekaterih taboriščih

V nekaterih taboriščih so obdržale vojaške oblasti Nemce na mestih nadzornikov, kar je posebno grenko za ljudi, ki so trpeli kot suženjski delavci pod Hitlerjevim režimom in morajo tudi zdaj, po svojem "osvobojevanju" ostati pokorni nemškim poveljem.

Dobro poučeni krogi trde, da je ta položaj pred vsem povzročen po splošnem stališču, katero zavzemajo častniki napram nemškemu prebivalstvu. Njih naziranje je, da se ne sme re-

Ameriška armada bo uvedla civilno upravo v Nemčiji

BERLIN, 3. okt. — Iz zanesljivih virov se je danes zvedelo, da se bodo najbrže še pred pomladjo iz Nemčije umaknile vse ameriške okupacijske sile, in da bodo poslej funkcionirale samo kot policija, ki bo skrbela za vsiljevanje civilnih oblasti.

Ako se bo sprememba izvršila, izgleda, da bo mesto civilnega guvernerja v ameriški okupacijski zoni dobil Robert D. Murphy, politični svetovalec generala Eisenhowerja.

Druga možnost pa je, da se bo izdelal program na podlagi katerega bo Eisenhower ostal v Nemčiji kot vrhovni poveljnik, Murphy bi postal civilni guverner, kak redni armadni general pa bi bil poveljnik okupacijske armade.

30.000 PRISTANIŠKIH DELAVCEV V N. Y. PRENEHALO Z DELOM

NEW YORK, 3. okt. — Vse delo v newyorški luki je danes počivalo, ko je odšlo na stavko 30.000 pristaniških delavcev, med tem ko se uradniki uni- je Longshoremen's Association, AFL, prizadevajo, da bi se delavci vrnili na delo, dokler se pogajanja z delodajalci ne obnovijo.

Predsednik unije, Joseph P. Ryan je izjavil, da je distriktni urijski svet snoči pristal na to, da se delavci vrnejo, dokler se ne izvrši glasovanje glede kontrakta, glede katerega je prišlo do sporazuma med unijo in zvezo delodajalcev.

Toda nepooblaščen stavka 15.000 mož v Manhattanu se je med tem razširila na pristaniške naprave v Brooklynu in na druge pomole v okrožju.

FISHER BODY UNIJA SE NI VOLILA

Iz urada Fisher Body Local št. 45 se nam poroča, da dotična vest, da je lokalna unija preteklo nedeljo volila za stavko, ne odgovarja dejstvu, kajti lokalna unija bo imela svojo sejo šele prihodnjo nedeljo, 7. oktobra, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., kjer se bo ukrepalo glede korakov, ki se jih naj podvzame v tem oziru. Seja se prične ob 1. uri popoldne in vabi se vse člane, da se je udeležijo.

SE ZAHVALJUJE

Mrs. Gertrude Balish, 389 E. 162 St., se najlepše zahvaljuje vsem prijateljicam za prijazne obiske, darila in voščilne kartice, ki jih je bila deležna za časa svoje bolezni v bolnišnici in doma.

kvirirati Nemcem njihovih poslopj in njihove hrane, češ, "mi moramo živeti z njimi — z Nemci — begunci pa se nahajajo tu le začasno." Mnogi oddelki ameriške vojaške vlade smatrajo, da so Nemci "njihov narod", izgnanci pa le nepotrebna zgaga, ki otežkočuje naloge vojaške vlade.

(Razmere, ki so opisane v zgornjem zakasnelem poročilu, so povzročile odstavljenje gen. Pattona kot poveljnika okupacijske zone, o katerem je na cijeke zone, o katerem je bilo poročano včeraj — Op. ured.)

Londonska konferenca se razšla brez definitivnega sklepa glede sestave paktov

Kompromisni predlog Byrnesa, da velika trojica sestavi mirovne pogodbe, čaka odobritve od strani Sovjetske zveze

LONDON, 3. oktobra — Državni tajnik James F. Byrnes je danes z letalom odpotoval nazaj v Zed. države, potem ko je odkril, da je konferenci zunanjih ministrov velike petorice predložil kompromisen načrt za sklep mirovnih pogodb z balkanskimi državami, ki naj bi rešil konferenco popolnega izjalovljenja.

Sovjetski zunanji komisar Vjačeslav M. Molotov in člani sovjetske delegacije so se vrnili v Moskvo. Tekom dneva se vrneta domov tudi francoski zunanji minister Georges Bidault in kitajski zunanji minister Wang Ši-čie.

Molotov je načeloma sprejel kompromisni načrt

Byrnes je pred svojim odhodom povedal na konferenci s časniki, da je Molotov načeloma pristal na kompromis, da pa se mora posvetovati s Kremljem, predno da končno besedo. Anglija je načrt sprejela.

V smislu ameriškega predloga imajo mirovne pogodbe za evropske države sestaviti Amerika, Rusija in Anglija in jih potem predložiti v pretres mirovnih konferenci vseh narodov, ki so prispevali k zmagi Združenih narodov.

Molotov sam je pozneje na konferenci s časniki izjavil, da obstoji močna možnost, da bo Rusija sprejela ameriški kompromisni načrt.

Sovjetski komisar ugovarja Byrnesovi trditvi

Obenem je Molotov ugovarjal Byrnesovi izjavi, da je Rusija 11. septembra, ko se je konferenca otvorila, pristala na to, da naj bi mirovne pogodbe sestavljali zastopniki vseh petih sil. Sovjetski zunanji komisar je tozadevno izjavil: "V nekaterih listih sem videl, da se omenja odločitev, ki je bila napravljena 11. septembra. Jaz bi rad videl dotično odločitev. Ne vem, kako je avtor dotičnega poročila mogel najti odločitev sveta zunanjih ministrov, ko ni svet zunanjih ministrov napravil sploh nobene odločitve, niti ni bila nobena odločitev podpisana od nobenega izmed navzočih ministrov."

Tragične slike iz Zgor. Koroške

Dnevnik "Ljudska pravica," z dne 8. septembra, 1945, poroča sledeče: "LJUBLJANA. — Vso dravsko dolino od Beljaka naprej bi mogel imenovati eno samo taborišče. Takoj za Beljakom je zbičališče nemškega orožja in vozil. Pri Gummernu se pa začnejo taborišča Madžarov, obstoječa iz celih naselbin, malih vojaških šotorov. Po velikih, do golega popašenih dolinskih pašnikih se vlačijo še posamezni, do kosti izstradani konji. Velika večina teh konj je že poginila od lakote ali so bili poklani.

"Na drugih krajih so se gradile spet velike kolonije barak,

Truman priporoča organiziranje komisije za kontrolo vseh virov atomske energije

WASHINGTON, 3. okt. — Predsednik Truman je danes priporočal kongresu, da takoj podvzame korake za formiranje komisije, katera naj bi kontrolirala vse vire in nadaljni razvoj atomske energije.

Obenem je predsednik naslovil apel na svet, da proglasi rabo atomske bombe za nepostavno in poudaril, da bodo Zedinjene države obdržale tajnost atomske bombe, dokler se bodo vršila pogajanja z drugimi narodi, in dokler ne pride do mednarodnega sporazuma, da se bo revolucionarno novo znanje rabilo izključno samo za mirovne in humanitarne namene.

V posebni poslanici, katero je naslovil na kongres, je predsednik svečano posvaril, da ako se ne doseže mednarodne kolaboracije glede razvoja atomske ener-

nekatero teh naselbin so imele preko 50 barak. Vse to je šele v gradnji in v gradnji so tudi lepe dovodne ceste. Verjetno so te barake namenjene onim, ki žive sedaj v šotorih. Na mnogih krajih sem videl Madžare, postavljene v zbor. Nekateri teh pa imajo s seboj tudi družine.

"V Spitalu se v taborišču med kolodvorom in Dravo nahaja 1.800 belogardistov, med njimi mnogo žena in deklet. Drugo takšno taborišče z 2.000 osebami se nahaja v Lienzu in tretje z 800 osebami v Št. Vidu na Glini. Po mestu hodijo prosto v civilnih oblekah ter prodajajo na-

(Nadaljevanje na 2. strani)

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 6311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
 By Carrier in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year - (Za celo leto) \$5.50
 For Half Year - (Za pol leta) \$3.00
 For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.00
 By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year - (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year - (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.25
 For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year - (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year - (Za pol leta) 4.50
 Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Donald Bell (O. N. A.):

ZAKAJ TOLIKO GOVORJENJA O EVROPSKIH VODNIH CESTAH?

Notranje vodne ceste so bile v zgodovini razvoja Amerike velikega pomena — zato je tudi razumljivo, da sta predsednik Truman in državni tajnik Byrnes prepričana, da so vodne ceste Evrope sličnega pomena in važnosti tudi za Evropo.

Gospodarski magnati Evrope in njeni politični prvaki bodo le s težavo razumeli, zakaj ta nenadni interes ameriških državnikov za evropske vodne ceste. Evropsko časopisje bo imelo mnogo dela, ako bo hotelo prepričati svojo javnost, da je nastal radi tega vprašanja velik in globok spor med velikimi zavezniki.

Oglejmo si zadevo bolj od blizu. Pred vsem je treba ugotoviti, da ne gre za vse evropske vodne ceste. Nikdo ne misli na to, da bi se postavilo pod medzavezniško kontrolo francoske vodne ceste ali mogočne veletoke Sovjetske Rusije. Tudi Visla, najvažnejša vodna cesta Poljske, ne bo odprta vsem narodom. Ko govore zunanji ministri o "evropskih" vodnih cestah, imajo v mislih pred vsem nemške reke in veliki balkanski vodni sistem Donave. Obenem obstoje prizadevanja, da bi se vključilo tudi Kielski kanal in Dardanele — kar bi imelo seveda dokaj velik politični pomen, mnogo večji kot vse vodne ceste v Evropi skupaj.

Rusi se ne nameravajo zadovoljiti z internacionalizacijo Dardanel. Zahtevali so od Turkov, da jim zajamčijo neoviran prehod skozi ožine ne glede na to, ali je vojna ali mir. Amerika in Anglija pa sta mnenja, da bi morale biti odprte vsem narodom brez razlike na podlagi popolne enakopravnosti. Rusi so mnenja, da je Črno morje njihovo in naglašajo, da niso nikdar zahtevali udeležbe v problemih in upravi Panamskega prekopa, ki je največje važnosti za vse narode na svetu. Panamski prekop pa je ravno tako važen za obrambo zahodne hemisfere kot so Dardanele za obrambo južne Rusije.

Molotov je torej odklonil in Dardanele niso bile na razpravi v Londonu, kjer se bijejo vroči diplomatični boji v cilju, da bi ostala Rusom pot v Sredozemlje zaprta. A kaj s Kielskim kanalom? Predsednik Roosevelt je predložil maršalu Stalinu v Teheranu, da naj postane Kielski kanal z malim zaledjem svobodna državnica pod mednarodno upravo, in da bi mogla Rusija igrati dominantno vlogo v tej upravi. Na ta način bi dobila Rusija prost izhod iz Baltijskega morja, dočim bi imele zahodne sile dostop skozi ožine med Dansko in Norveško.

Rusi so ta predlog z navdušenjem sprejeli, toda Churchill ni bil zadovoljen. Sedanji predlog popolne internacionalizacije Kielskega kanala je precej drugačen in pomeni, da zahodne velesile odstopajo od Rooseveltovega predloga v Teheranu. Rusom je dobro znano, da bo v mednarodni komisiji mnogo glasov, ki bodo Sovjetsko Rusijo vedno proglasili, tako da Rusija ne bo imela prostega izhoda iz Baltijskega v severno morje.

Ako si zdaj ogledamo evropske vodne ceste, reke in kanale, katere velja upoštevati pri tem predlogu, bomo videli, da so mnogo manj važne. Reka Rena je bila vedno internacionalna, četudi ne vedno uradno. Celo ko je Hitler razpusil mednarodno rensko komisijo, se v tem pogledu ni ničesar spremenilo — šele vojna je položaj predrugačila. Laba je važna za Češkoslovaško, kot prej. Odra bo važna le za Poljake, katerim bo odprla pot do morja iz industrijskih predelov Šlezije. Na nemškem bregu Odre ni velikih industrij, ki bi bile odvisne od te resne transportne proge.

Ako sta samo Češka in Poljska prizadeti od vodnih cest v Nemčiji, zakaj se Rusija protivi temu predlogu internacionalizacije? Težava je pri Donavi. Ta ogromni veletoč s svojimi važnimi prevoznimi cestami je bil internacionaliziran — toda po prvi svetovni vojni so bile v komisiji, ki je upravljala ustje le Britanija, Francija, Italija in Romunija. Sovjetska Rusija, ki je imela tam večje interese kot druge velesile, pa je bila potisnjena v ozadje — in Moskva ima dolg spomin.

Navzlic vsemu temu pa je zadeva internacionalizacije evropskih vodnih cest problem malega pomena. Težko razumljivo je, zakaj je dvignila toliko prahu v Londonu.

ČARTER ZA ČLOVEŠTVO

II.
 Pred dvajstimi leti...

Napisal Clark M. Eichelberger, ravnatelj komisije za proučevanje organizacije za mir ameriške asociacije za zedinjene narode.

Pogledite se v spomin enega onih večerov, katere smo doživljali pred dvajsetimi leti. Delo dneva je bilo končano — na potu ste bili domov, na večerjo. Sedli ste, in ko ste začeli v miru pregledavati svoj večerni časopis, se je nekaj čisto drugačnega dogajalo nekoliko tisoč milj od vas, v Nemčiji. Tam je hodil domov nekdo drugi, toda njemu ni uspelo priti domov, ker so ga na potu ustavili surovi moški, ki so nosili svastike na svojih rokavih. Moral je na kolena in se plaziti po tleh ko žival. Prisilili so ga, da je lajal in se mu smejala na svoj blazni in neotesani način. V nekem drugem mestu v Nemčiji je znamenit znanstvenik prišel v svojo laboratorij in našel svoje retorte razbite in svojo znanstveno opremo za raziskovanje uničeno. Še druge je bilo čuti jokanje žena, katerih može je odvedla policija nacistične stranke.

Tu v Ameriki pa smo hodili mirno na večerjo in potem v kino, in se nismo brigali za to, kaj se godi drugje. Ni nam bilo jasno, da bodo ti napadi na peščico nedolžnih ljudi — katoličanov in židov, pristožidarjev, delavskih prvakov in progresivnih ljudi — kar naprej naraščali v svojem obsegu. To so bile namreč le prve Hitlerjeve žrtve.

Cim so bili nacisti na oblasti, je bil vsakdo, ki se je drznil ugovarjati, obsojen na zapor v taboriščih smrti. Nacisti niso nikdar imeli namena, da se omeje na Nemčijo. Gradili so tanke in podmornice, letala in rakete, ne granate, da jih vržejo v boj proti ljudstvom vsega sveta. Ko smo takrat pred dvajsetimi leti sedeli doma in čitali svoje časopise, so bila naša življenja in življenja naših dragih v največji nevarnosti.

Od takrat do danes pa smo se mnogo naučili. Ko so sedli delegati Zedinjenih držav z zedinjenimi narodi za mizo, da izdelajo čarter za ves svet, so se dobro spominjali naukov tragičnih dogodkov neposredne preteklosti. Spomnili so se, da se je vojna začela že pred leti s tragičnimi in brutalnimi incidenti, katerih ni nikdo resno vzemal. Bili so modri možje in so sklenili uveljaviti osnovne zakone človeških pravic za vse širino vsega sveta, ne glede na raso, vero, jezik ali spol.

Gospodarski in socialni zbor zedinjenih narodov bo proučeval in nasvetoval predloge za "uveljavljanje spoštovanja do človeških pravic in osnovnih svoboščin", za vse ljudi. Ustanovljena bo posebna komisija, ki bo pomagala izvesti te njegove dolžnosti. Ta komisija bo posvečala največjo pažnjo krivicam, ki se gode drugje, in se brigala za vse bolne točke svetovne skupnosti.

Predno je prišel Hitler na oblast, evropska ljudstva že niso bila več zdrava. Ako bi bile razmere tam bolj stalne in boljše, se takozvani "Novi red" ne bil mogel širiti preko vsega kontinenta, kakor strašna kužna bolezen. Ta kuga pa je izbruhnila v mnogih rodniških deželah naroda Amerike. Ako hočemo biti popolnoma pravični, moramo priznati, da je bilo tam v stari domovini mnogo slabega, mnogo razmer, katere je bilo treba čim brž odpraviti in popraviti. Mnogo je bilo ljudi, ki niso imeli skoro nobene besede v vladi svoje dežele. Mnogo jih je bilo lačnih. Politika je bila politikanstvo. Korupcija, podkupljanje in svetohlinstvo se je vgnezdilo na mestu poštene-

ga državnosti. Predsodki so odločali o verskih in narodnostnih manjšinah tako, da je bil ves ta svet razdvojen in nezaupen, in čisto nesposoben, da se strne v skupno fronto proti sovražniku, dokler ni bilo prepozno.

To je eno, kar je Hitlerju olajšalo osvajanje dežel, katere si je želel podjarmiti. Nacistična propaganda je našla največ vernikov med ljudmi, ki so obupali nad svojo bodočnostjo. Njene sijajne obljube, preračunane tako, da bi ujele na limanice čim več nespametnežev, so zvenele zapeljivo. Razmere so bile slabe, a ljudstva so iskala vzrokov in krivcev. Ko jim je Hitler govoril, da so vsega slabega krivi židje, so to laž radevolje verjeli in pogoltnili obenem še vse druge laži, katere jim je predložil. Tako je Hitler uspel prepričati, da se njegove žrtve zedinijo in ga ustavijo — le radi tega torej, ker so prepričani in spori razdvajali ljudstva mnogih evropskih dežel. Razmere so dozorele, dokler ni prišel čas, ko so mogli oblasteljni kvizlingi planiti naprej in odvesti svoje lastno ljudstvo v sužnost. Države, ki niso zahtevale, da se uveljavi vsepovsod osnovne človeške pravice, so tako kopale svojo lastno jamo.

Čarter zedinjenih narodov priznava, da ne more biti svobode nikjer, dokler se nekeje se zatira in preganja ljudi. Toda čarter ne bo mogel posloovati, ako ne bo v drugih deželah pravega ozračja za to. Naša dolžnost je, da skrbimo za to, da bodo osnovne človeške pravice obveljale ter da bodo vse manjšine — rasne, verske in politične — uživale svoje pravice in pomagale zidati demokratično življenje vsepovsod.

Demokracija druge na svetu je za nas največjega pomena. Živimo sicer v deželi, kjer so civilne in verske svoboščine v veljavi, toda kako drago smo plačali za to, ker nismo upoštevali zadosti zatiranja in krivice, ki sta razsajala v drugih deželah, in vse to omalovaževali. Nikdar več ne bomo smeli mirno gledati, ako bi začela nestrpljivost, neenakopravnost in sovraštvo nekeje onstran morja ustvarjati predpogoje za novo svetovno vojno. Dobro moramo paziti, da sile diskriminacije, nestrpljivosti in sovraštva ne narastejo v tej deželi. One, ki že obstoje, pa je treba skušati zatreti.

O bajeslovnih živalih

Novodobni nauk o živalstvu pravi, da naše zemlje je odkril veliko čudovišč in pošasti, o katerih si najsmelejša človeška domišljija ni mogla napraviti niti približne predstave. Vendar pa so med temi čudovišči orjaške živali, kojih vnanjost se za čudo ujema z našimi predstavami o predpotopnih zmajih. Raziskovalci so utemeljevali to okoliščino s tem, da so postavili teorijo o človeku, ki je bil v prvih časih svojega obstoja še sodobnik najpoznejših vrst prazgodovinskih pošasti. Kasnejša raziskovanja so dokazala nemožnost slične podme, niso pa mogla mimo dejstva, da ljudske pravljice o zmajih čisto zelo točno rišejo pošasti v glavnih podrobnostih močno podobne prazgodovinskim zavrijem. Zato so učenjaki postavili novo teorijo, češ, da so si ljudje rekonstruirali zmaje iz njih preostankov, predvsem iz ogromnih okostij, na katere so naleptali pri raznih jeveljskih delih. Gotovo je tudi ta teorija precej neverjetna, zato bo stvar bržkone ta, da si je človek predstavljaj zmaje v po-večani obliki onih živali, ki so mu najbolj tuje, ki jih najmanj pozna in ki mu še danes zaradi svoje mrzlokrvnosti vzbujajo odvrta in grozo. V to vrsto spadajo plazilci, kače in kuščarji,

ki so res pozni potomci pravadnih plazilcev-gorostasov. Samo po sebi umevno pa ne manjka tudi zastopnikov nazora, da je človeku strah pred gnusnimi čudovišči iz dobe davnih desetstisoletij prešla v kri in narodi so še po izumrtju teh pošasti sanjali o njihovi nevarnosti in grozotnosti. V teh sanjah se je podzvestno prenašala predstava strahovitih spak do onega časa, ko so si narodi začeli pripovedovati prave bajke o krutih bojih z zmaji.

Predstave naših slovanskih pradedov o zmajih, kakor tudi bajke drugih narodov temelje na bajeslovju antičnih ljudstev, dasi imajo čisto v velikih potezah čisto svojsko narodno lice. Temelj vsem tem bajkam je vendar le vsem skupni motiv junakovega boja z zmajem, ki je simbol teme in ki drži ujetu devico, simbol svetlobe, toplote, pomladi, sreče in napredku. Ta motiv je v neštetihi inšancih znan pri vseh narodih ter je iz paganskega bajeslovja prešel v krščanstvo v osebi junaka in viteza sv. Jurija. V tej zvezi je postal zmaj simbol satana in nečistih peklenjskih moči, zato se peklenjski poglavar zelo pogosto predstavlja v podobi zmaja ali kače.

Razen predpotopnih zmajev pa je ljudska domišljija obložila z zagonetnostjo tudi druge živali, katerih vnanjost vzbujala človeku kakršenkoli neprijeten občutek. Znano je, da je ponekod krastača simbol stare čarovnice, nedolžnega zelenca označuje ljudstvo za hudobno žival, ki zleze pod kožo in ga je treba izvelči z razbeljenimi železnimi kleščami. Koristni in ljubki netopir je posodil svoje kreljuti samemu hudcu in konjsko kopito je baje znak samega hudiča, kadar za svoja gubonosna pota vzame nase človeško vnanjost. Takisto si prizvame smešno kozjo bradico in roge, nekateri pravijo celo, da pomeketava.

S hudim preklestvom je obložil človek krotkega muhojeda baziliska, živčega v južnih delih naše celine. Po pripovedovanju se rodi iz jajca, ki ga je znesel sedem let star petelin in ki ga izvali kača za zidom ali na gnojšču. Neko staro poročilo iz l. 1474 pripoveduje, da je v švicarskem Bazlu znesel tak petelin jajce z očitnim namenom, da bi zaplodil zmaja. Zato ga je sodišče obsodilo na smrt. Mestni krvnik ga je še tisto leto 4. avgusta obglavil ter ga sežgal na grmadi, obenem z dvema jajčecema, ki jih je našel v petelinovem jajčniku. Bazilisk ima res podobo majhnega zmaja, v severnih deželah pa se predstava o njem zelo izpreminja. Včasih ima orlov kljun, zmajave kreljuti in kuščarjev rep. Na trivoglavi glavi ima majhno kronico. Najbolj nevaren je baje njegov močni pogled. Ako ga hoče ubiti, se mu moraš blizati z zrcalom. V njem vidi sebe in njegov pogled je že v ogledalu tako hud in srep, da ubije baziliska.

Druga bajeslovna žival je enorog, ki pa je v vsakem oziru prijaznejše bitje. Družino mu je težko določiti, ker ima konjsko telo s smešno zavilnim svinjskim repkom, med očmi pa mu je zrasel velik črn rog. Tako ga opisuje grški popisec Megasthenes in v tej obliki je prišel tudi v naše bajeslovje. Enorog je samotar, ki se potika po gozdovih in sovra-zi vsako moško bitje. Ako pa na svojem potu naleti na devico, ji krotko položi svojo glavo v naročje. Njegov rog je v srednjem veku veljal kot dragoceni talisman in umetna obrt ga je čisto porabljala kot okrasek knjig. Zmet rog je dajal učinkovito zdravilo zoper vsako vrsto bolezni. Kar je takih rogov prišlo v trgovino, seveda niso bili vzeti mitološkemu enorogu, marveč znanemu ribaku narvalu.

Popolnoma drugega izvora pa je volkodlak, ki napada vasi, ugrablja deco in strahotno tuli v noč. Tu srečujemo najstarejši motiv o začaranem človeku. Še danes mnogi primitivni ljudje trdno verujejo v volkodlake. Neki nemški rokopiš iz leta 1300 pripoveduje o vitezu, ki so mu vzeli njegov grad in ga pregnali v gozd. Na begu je nesrečnik od strahu zblaznel in se izpremenil v volkodlaka. Uganjal je razna grozodejstva, dokler ga ni zadel s sekirami neki drvar in mu odsekal nogo. Vitez je pri tem dobil zopet svojo človeško vnanjost in mirno umrl. Strah pred volkodlakom, je prejšnje čase povzročal prave epidemije; v napadu obsedenosti so si mnogi ljudje domišljali, da so volkovi in so v blaznosti počenjali razne zločine. Znanost je temu pojavu dala učeno grško ime likantropija (lykos—volk, anthros—človek).

Ne da smo s tem izčrpali poglavje o bajeslovnih bitjih, omenjamo h koncu še bajno ptico Fenisa, ki pomeni prerodenje in obnovo. K nam je prišla ta vera iz starega Egipta preko Bizanca, saj je znano, da je bizantska država imela to bajeslovno ptico celo v svojem državnem grbu. Mit opisuje Fenisa kot ptico s škrlatnordečim perjem. Živi petsto let, naposled pa si znese grmado, jo zapali in zapoje svojo obsmrtno pesmico. Iz pepela stare ptice pa vznikne nova, ki se veselo žvrgoleč dvigne v oblake, čez pet sto let pa točno ponovi način svoje smrti in svojega prepoda.

V Mainz u so našli celo rokopiš, v katerem pisec razlaga to prerodenje do najmanjših podrobnosti: "Iz pepela se naslednji dan rodi črviček, ki že čez tri dni dobi peruti, čez nadaljnje tri dni je gođen in se dvigne proti nebu."

V ptici Fenisu se odraža staro versko pravilo, ki sega od najstarejših časov človeštva v današnjo dobo: Vera v vstajenje in obnovo vsega življenja.

ZAHVALA

Jaz spodaj podpisana se prav lepo zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali v moji bolezni, posebno pa Mrs. Boldin in njene- mu sinu Joe ter Jennie Gorjup, ko mi je stregla v bolezn. Hvala Progresivnim Slovenkam, kr. št. 1 za poslane cvetlice in vsem prijateljem, ki so me obiskali.

Mrs. Josie Piki,
 15408 Ridpath Ave.

Oglašajte v - - Enakopravnosti

OTROCI V EVROPI

Vojne je konec, toda reliefne potrebe mož, žena in otrok v osvobojenih ozemljih se še vedno nadaljujejo.

Zgornja slika tipično predstavlja nujne potrebe tisočih lačnih otrok v Evropi. Reliefne agencije Narodnega vojnega fonda, vključivši War Chesta, skušajo preskrbeti hrano in obleko ter zdravila za reveže v osvobojenih krajih.

V Clevelandu se bo otvorila kampanja za prostovoljne pri-

Tragične slike iz Zgornje Koroške

(Nadaljevanje s 1. strani)

brane jagode in gobe, ne nar, temveč za obleko in jesa- ne. Dasiravno dobijo od ameri- skih oblasti karte kot drugi, njih stanje precej bedno.

"Govoril sem z nekaterimi. Ločiti bi jih mogel v dve skupi- ni: eni divji in strupeni na sebi- njo Jugoslavijo, to so oni, ki- rijo najgorostajnejše govornice razmerah v Jugoslaviji. Govor- sam bil v tistih krajih in v času, v katerem naj bi se delali dilo in vem, da so to delali v gardi- tedaj sta se tako sku- burila, da bi gotovo skočili v mene, ako ne bi bili sredi m- Spitala.

"Govoril sem tudi z ženskami, je bila nekeje iz Krškega. Bila je vsa obupana nad svojo usodo in ni mogla prikriti, da je žal, da je odšla iz domov. Bila je očitno žrtev 'gospod- ki je tudi pobegnil z njimi, kor se je izjavila.

"Ko je bila proglašena smrti- stija, se jih je približno 600- javilo za povratek v Jugosla- jo. Takoj so se pojavili v tiso- šču nekateri nekdanji hrva- ministri ter so delali močno- pagando proti povrnitvi."

Novice iz Jugoslavije

PEVSKI ZBOR ODHAJA NA ČEŠKO

Pevski zbor "Srečko Katan- vel," zbor Slovencev-partizan- je v začetku preteklega mes- odšel na gostovanje na Če- slovaško. Nastopil je v Pra- Brnu, Bratislavi in drugod. lično izurjeni pevski zbor, za seboj že celo vrsto nasto- več tudi po skoraj vseh Jug- vanskih in tudi nekaterih gar- garskih in italijanskih mest- no in partizansko pesem.

V komaj enem letu, je zbor že 110 koncertov. Vso- vsod zanašajo naši Partizan- partizani našo slovensko mu- no in partizansko pesem.

Dne 23. avgusta so gosto- v v Kranju beograjski hano- karji. Predvajali so jugosla- ske narodne in partizanske mi. Posebno je poslušatel- vdušil nastop mlajših gosto-

spevke za War Chest. 15- bra in cilj prispevkov je 000.000.

Zima prihaja, potrebe do povečale, in če ne bomo tukaj, ki smo na boljšem- žaju, storili čim več, da bomo rewežem odpomore, jih bo go to zimo pomrlo od pomo- pomanjkanja. Zna se zgoditi, če mi sedaj ne pomagamo, zgubimo prihodnjo pomoč. sto, kar smo po tako veliki- težki ceni, pridobili to pomoč.

(Nadaljevanje)

... mnogoća iz već razlo
Prvi in najvažniji razlog
... administracije Jugoslavije. Mace
... Slovenci, Hrvati, Bosna
... Hercegovina, Crnagora in
... Alban sem, velika većina v
... ne želi monarhijo (burno
... nezgodno trajno ploskanje), ne i
... ne žale, ampak zaradi tega
... se ne združljiva s tako fede
... kakor je pri nas, ker b
... pod monarhijo narodnosti
... ne so v tej vojni dosegli

itd., kateri se nahajajo v ino-
g-
zemstvu in na žalost temu, ako-
ravnost so to najkrvavejši voj-
zločinci, naša vlada še ni uspel-
pri zaveznikih, da se nam ti zlo-
činci in njim podobni izroče.

"S temi bandicami v Jugosla-
viji bomo obračunali, a da bi to
delo bilo čimprej gotovo, da
te bande bile onemogočene ogro-
žati naše mirne vasi, da ubijajo
ženske odbornike ali navadni
kmete na najbolj zverinski na-

"Program Fronte pomeni, odstranjevati nacionalni šovini-

Načelstvo okrajne Narodne milice za okraj Cerknica je v začetku junija meseca letos s pomočjo ljudstva temeljito pregledalo vsa poslopja trvdke Levstik in Oblak. V kletih je izsle-

dobi dobro službo za delo. Vsak petek in soboto od 8 ure zvečer do 2.30 zj. Plača \$15. Naslov se poizve v uradu tega lista.

Velik vinograd, jabolka, hruške in breskve; paša in neka gozda. Hiša s 7 sobami, klet hlev; 20x40 čevljev 2-nadstropni prostor za nalaganje, s kletjo pod vsem prostorom, 10 čevljev visoka, za shrambo hrane. Kokošnjak, prašičji hlev, shramba za orodje in voz; plinov vrelec za vsako uporabo. Zgledite se je na 24700 HIGHLAND RD, 1 miljo južno od Euclid Ave., 1 miljo zapadno od Richmond Rd., 11 milj od Public Square, ali pokličite KENmore 0202 in vprašajte za Mr. Verbsky.

Oglašajte v Enakopravnost

srednje starosti, ki ima rada otroke, dobi dobro službo, da bi prevzela gospodinjstvo v bungalow hiši. Mora tu ostati. Pokličite pred 11. uro zjutraj HE 8299, ali pozneje na EN 0511 in vprašajte za Mrs. Hrovat.

Na gosto šivani
1.79
Mere 34x52 za rabo po
di postelje za protekcijo

JOHN, soprog, SINOVI in HČERE

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

Preden se je zdanilo, je šla Tereza na dvorišče. Med tem ko so Jogi, Leonhard, Cosino, Ema in Hanica molzli svoje krave, se je umivala pri vodnjaku. Ko se je umila, je vprašala, kje bi našla Rothlisbergerja. Ida je odločila golodo.

"Pojdi, poiskala ga bom."
Z ropotajočimi coklami je tekla naprej in našli sta Rothlisbergerja v stranskem poslopju.

"Tu je Lahinja," je rekla, "tebe išče, mojster."

"Prav, pridem."
Odložil je par praznih vreč in prišel k Terezi.

"Zdaj ni drugega dela, samo čebre in vrče za mleko je treba pomiti," je dejal, "Adrijan se je peljal na postajo po vrče. Pokazal ti bo, kako se to opravi."

"Ali bom morala vnaprej sama hoditi po vrče?"

"Zakaj? Ali znaš ravhati s kočem in vozom?"

"Da."

"Ne vem. Raje vidim, če opravijo to stvar moški."

"Storim vse, kar zahtevate od mene."

Zamišljeno jo je pogledal.

"Ne moreš delati brez nogavic in čevljev," je pristavil nato.

"Imam samo čevlje na zaponko. Nič niso vredni. Nočem, da bi se mi smejali. Delati hočem in hočem dobiti svoje plačilo."

"Plačo—hm. Koliko?"

"Kolikor mi boste dali."

"Trideset do štirideset frankov na mesec? Imej štirideset, deklič, in hrano ter stanovanje kakor drugi."

"In delovne čevlje tudi? Saj ste rekli, da ne morem hoditi bosa naokoli."

"Na, vidiš, Tereza, to je neumna stvar. Vsi ostali so namreč prinesli svoje stvari s seboj."

"Prav, toda jaz nimam ničesar, razen kar nosim na sebi."

"Bomo videli. Bomo videli. Smukni zaenkrat v tiste čevlje tam pod stopnicami. Emini so. Ona opravlja zdaj hišna dela in jih ne bo rabila."

"Pa se ne bo jezila, če vzamem njene čevlje?"

"Jezila? Zakaj?"

Zopet jo je pogledal. Zdaj nekoliko vprašujoče.

"Ne vem, ne zdiš se mi sposoben za tako delo," je pristavil nato. "Poišči si raje kjerkoli tako hišno opravilo."

"Ne maram hiš," je odvrnila.

"Toda ko bodo potem kasneje gnali krave v planino, ali bom smela z njimi?"

"V planino?" je vzkliknil začuden. "In s kravami? Ali nisi raje med ljudmi? Ali ne greš raje v družino in na ples? Na planini ni ničesar podobnega."

"Rada sem sama."

Rothlisberger se je smejal.

"Leonhard žene poleti živino v planino. S seboj vzame najemnike za čuvaje."

"Kdo je Leonhard?"

"Leonhard? Zdaj sedi tu notri in molze."

"Oni z majhnimi svetlimi brkami?"

"To je on. Pravo moje nasprotje." Znova se je smejal. "Toda zdaj ti moram preskrbeti par Fridinih nogavic. Plačal jih bom in ob koncu meseca ti ne bom odtegnil. Gotovo ne."

Terezika ga je močno začude-

no pogledala. Šel je svojo pot in tudi ona je odšla.

Nekoliko kasneje je morala vpisati svoje ime v Rothlisbergerjevo knjigo. Naročil ji je, naj gre kakor hitro mogoče v Gamk občinskemu pisarju in prijavi svoj prihod. Vprašala je, zakaj.

"Ker zahteva zakon tako."

Beseda zakon jo je prestrašila. Zakon je pomenil njej policijo. Policije se je bala. Imela je čisto vest, nikdar ni storila nobenega zločina, toda besedi "zakon" in "policija" sta ji pognali vedno grozno v kosti. Ni se menila za blisk in grom, ni je plašila samotna pustih gorskih dolin, ni so je plašile niti pozornosti moških, toda kakor hitro je prišla v stik z vladnimi uradniki, se je je lotila vedno čudna vrtoglavost. V senci tega strahu je do- rasla iz deklice v ženo. Ta strah je vplival na njen moralni značaj in jo podil v samoto. Medtem ko je prenašala ohromelo, izmučeno telo svojega očeta, medtem ko je garala in se potila in doprinala žrtv za žrtvijo, da bi ohranila to telo pri življenju, je zamrl v njej polagoma vsak ponos, vsaka častihlepnost, je zamrla njena vera v pravičnost. Čutila je, da je bila mera kazni, ki so jo prisodili njenemu očetu in njej sami, prevelika, pretežka, da bi bila pravična in da je morala biti torej nepravilna.

Ko bi se bila le kazni z odpu- stom njenega očeta iz ječe končala! Nesrečni dan, ko se je po- vrnil! Kajti človeška srca so še manj odpuščala kakor zakon.

Ker je bil naslednji dan ne- delja, ni bilo pisarja v uradu. Ljudje z Gamhofa so odšli vsi v cerkev.

Samo Tereza je ostala doma. Cerkev ni nikdar ničesar storila za njo. Nikdar ni Tereza prosja- čila usmiljenja—niti ne od cerkve. Oče ji je dejal, da so duhov- niki sami lažnivci. Ali so morda protestantje boljši? Toda tudi ti niso nikdar storili ničesar do- brega. Medtem ko so ljudje z Gamhofa peli bogu gospodu svo- je hvalnice, je sedela v svoji so- bi in jela krpiti svoje nogavice s klopom črne volne, ki si jo je izposodila pri Hedviki.

V ponedeljek je šla v občinsko pisarno. Streslo jo je, ko je sto- pila v sobo gospoda Blaserja in spričo zatohlih duhov arhiva jo je obšla slabost. Razložila je go- spodu Blaserju, ki je strmel v njo—naprej skozi očala, nato preko njih in nato izpod njih—da je sedaj zaposlena na Gamho- fu in je navedla svoje ime in starost.

Ko je zahteval njen krstni list, je izjavila, da ga nima.

"Ha, pa ga morate imeti. Iz katere občine ste prišli?"

"Iz Sittena."

"Morate si preskrbeti domov- nico ali krstni list iz Sittena. Pi- šite tamošnjemu občinskemu uradu."

"Ali mora biti to takoj?"

"Se ta teden."

"Bom uredila. Je sicer treba še kaj storiti?"

"Ne. To je vse."

"Hvala vam."

Vrnila se je na Gamhof. Po- tem je pisala pismo v Sitten, naslovljeno na občinskega pi- sarja, v katerem je prosila za krstni list. Od tega trenutka dalje ni imela več miru. Pripravljena je bila na novo popotovanje, kajti

dvomila ni, da se bo prokletstvo njenega življenja na kakršenko- li način priplazilo za njo, celo preko gora, ki jih je s težavo preplezala, da bi mu ušla. Toda nihče se ne bo več drznil, da bi jo še enkrat sramotil morilčevega otroka! Tega ji je bilo dovolj. Mračnega obraza je šla na delo in njene oči so gledale skoraj divje in ježno.

Isti teden naj bi se povrnil An- ton Muller iz Berna. Ido in Ha- nika so poslali v veliko hišo, da bi pripravile gospodarjevo spal- nico. Terezi so ukazali, naj pomi- je stopnišče in notranji hodnik.

Šla je gor v hišo in jo je zdaj prvič videla znotraj. Tik za vr- ti je bila ogromna kuhinja z od- prtim ognjiščem in dolgimi vr- stami snažnih bakrenih kozic in kotličev, pralnih skled in poso- de. Stopnišče z rezljano ograjo je vodilo v gorenje nadstropje hiše. Iz kuhinje so vodili na de- sno in levo ozki hodniki. Med- tem ko je Tereza hodila na- okrog, je ogledovala onstran le- žeče sobe, kjer so bile velikar- ske, starinske lončene peči in rjavo težko pohištvo, ki se ji je zdelo čudovito lepo. Tla so bila obložena z desčicami in sonce se je iskriko skozi ozka, nizko leže- ča okna, ki so bila na pol zakri- ta z gostimi kitami brstečih ge- ranij in divjih rož. Stene so kra- sile ogromne steklene omare in v njih so bili shranjeni vezani in drugi dokumenti, lavorjevi ven- ci, odlikovanja, srebrni vrči. Na stenah so visele v zlatih okvirih diplome, očitno trofeje različnih rodov Mullerjev strelcev, Mul- lerjev telovadcev in Mullerjev borilcev, dalje potrdila o nagra- jenih bikih, nagrajenih kravah in splošnih kmetovalskih uspe- hih. Ponosna zgodovina gamskih Mullerjev. Tu in tam je videla rezljane skrinje in orjaške stare omare.

Kako čudovito je moralo bi- ti, imeti bogastvo in knjige! Ce- sto je o tem premišljevala, ka- ko strašansko mnogo je najbr- že bogatih ljudi na svetu. Oče ji je pripovedoval, da so bili Eti-

enne-Mariano nekdanj bogati. Bili so celo grofje. Od tega mo- ra biti že več ko tri sto let. Za- kaj se ne piše Mariano? Zakaj samo Etienne? Mariano zveni mnogo lepše!

Anton Muller ali "gospod", "stari", kakor ga je imenovala služinčad, je prišel domov sla- be volje. Iz Unterlanda je prin- sel s seboj hladno vreme. Na- slednje jutro navsezgodaj je prišel dol v delovnem jopiču in brž videl, da je eden izmed so- dov za gnojnico puščal in da so bili za njim po vsej cesti sledo- vi.

"Leonhard!" je zakričal glas- no. "Vso cesto tako zasvinjati! Ljudje ne potrebujejo nobenih raztresenih sledov, da najdejo Gamhof. Prekleteo."

Leonharda so gospodarjeve besede čudno poparile. Stal je tiho in mirno, kakor začaran. Njegov obraz je bil živirdeč, kakor geranija in njegove ma- le svetle brke so bile podobne fosforescirajoči črti, ki se je vlekla od lica do lica.

Zdaj je hrumel Anton Muller v hlev, kjer je polagal stari Jo- gi sveže otepe pod korita. Ko je Jogi zagledal svojega gospo- darja, je nehal peti.

"Dober dan, ah!" je zahre- ščal s svojim tankim starčev- skim glasom. "Zopet nazaj iz Berna, to je dobro. Karolina se po malem popravlja."

"Joggi," je dejal Anton Mul- ler, medtem ko je stopal med kravami k staremu možu in krepko sunil Fleureto, ki ga je oplazila s svojim umazanim repom preko lica, "Joggi, Vo- voda se danes vrne. Konrad ga bo pripeljal domov. Nagrajen je bil."

(Dalje prihodnjik)

The Florence Dress Shoppe

Popolna zaloga vsakovrstnih oblek za ženske in dekleta.

Vse mere

644 EAST 185th ST.

Named to Investigate Pearl Harbor

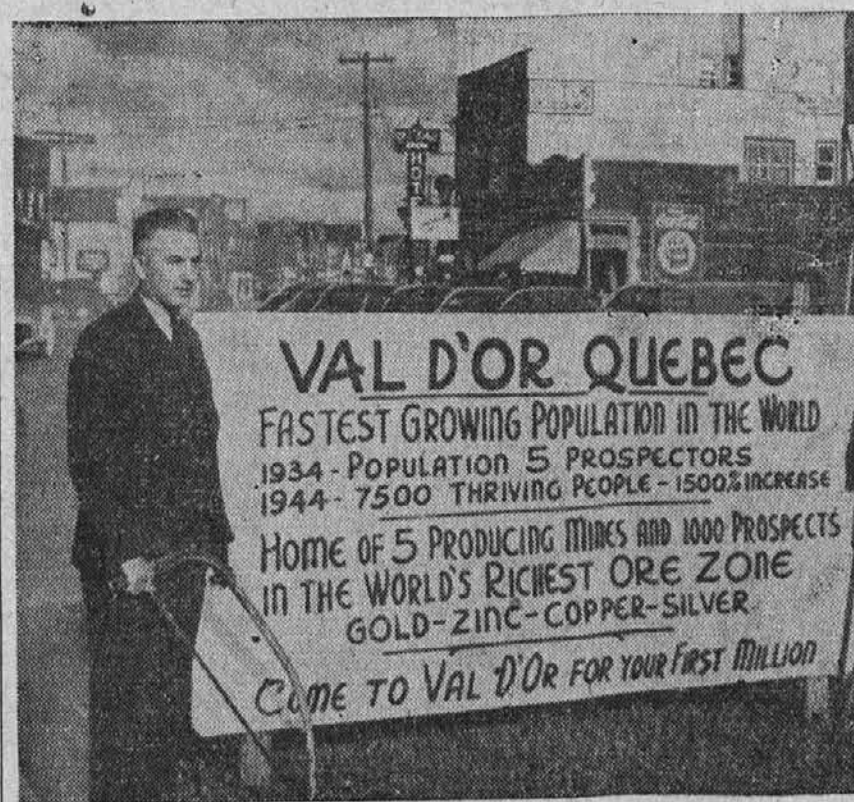

The joint congressional committee named to investigate the Pearl Harbor disaster of December 7, 1941, is composed of, from left to right: Senators Alben W. Barkley (Dem., Ky.), Walter F. George (Dem., Ga.), Scott Lucas (Dem., Ill.), Homer Ferguson (Rep., Mich.) and Ralph Brewster (Rep., Maine).

House members of the committee include, left to right: Representatives Jere Cooper (Dem., Tenn.), J. Bayard Clark (Dem., N. C.), John W. Murphy (Dem., Pa.), Frank B. Keefe (Rep., Wis.) and Bertrand Gearhart (Rep., Calif.). The committee may also investigate conditions on the Philippine islands.

Claimed World's Fastest Growing City

Mayor Eugene Bernard, left, enlisted local business men to erect sign at entrance to Val d'Or, rapidly growing mining community in the newly discovered ore zone of western Quebec, to prove that in 12 years the city had an increase of 1500 per cent in population. Postwar plans are for the handling of gold, zinc and copper from nearby mines.

1910

1945

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrla naša ljubljena soproga, mamica, hčerka in sestra

Mary Bittenc

ROJENA DEBELJAK

Kruta smrt ji je nenadoma pretrgala nit življenja dne 11. septembra 1945.

Pogreb blagopokojnice se je vršil dne 15. septembra iz August F. Svetkovih pogrebnih prostorov v cerkev sv. Marije Vnebovzete na Holmes Ave., ter po opravljeni slovesni zadušnici na Calvary pokopališče kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnica je bila rojena dne 8. septembra 1910 leta. v Clevelandu, Ohio.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem dragim prijateljem in sorodnikom, ki so položili toliko krasnih vencev cvetja h krsti naše ljubljene soproge, mamice, hčere in sestre. Ta dokaz vaše ljubezni napram njej nam je bil v veliko tolažbo. Našo zahvalo izrekamo sledečim:

Mr. in Mrs. Al Moro, Mr. in Mrs. Matt Le Nasse, Mr. Frank Bittenc st., Mrs. Sally Gregor, Mr. in Mrs. Chas. Gorjup, Mr. in Mrs. Wm. Bittenc, Mr. in Mrs. John Bittenc, Mr. Frank Petek, Mrs. Albina Raik in družini Karis, Mrs. Edith Waletis, Mr. in Mrs. Geo. Ilgunas, Mr. in Mrs. Frank Urbančič, Mr. John Debeljak in družini, Mr. in Mrs. Frank Slejko st., Mr. in Mrs. Frank Slejko ml., Mr. in Mrs. Tom Smith, Miss Anne Stakich, Mr. in Mrs. Joe Matayka, Mr. in Mrs. Anton Laurich in družini, družinam Zabukovec, Mr. in Mrs. John Nosan, Mr. in Mrs. Frank Bogolin, Mr. in Mrs. Ray Magayna, družini Bogolin, Mr. in Mrs. Geo. Reading, Mr. in Mrs. Leo Wolf, članom pevskega zbora Jadran, direktoriju Slov. del. doma, delavcem Perfection Stove Co., White Motor Co., Tabulating Dept., The International Transparency Co., Mr. in Mrs. D. J. Kalstrom, sosedom, sošolcem Maryann razreda št. 116, The Camp Fire dekleto, društvu Blejsko jezero št. 27 SDZ.

Dalje srčna hvala vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice. Zahvalo naj sprejmejo:

Mrs. Milner, Mrs. Mary Matoh in Mrs. Jennie Batich, Mr. in Mrs. Frank Krainz, Ang. in Al Gruden, Mrs. Ann Mandel, Mr. Wm. Mozina, Mr. in Mrs. P. McHugh, Mr. in Mrs. John Laurich, Mr. in Mrs. A. Zaller ml., Mr. in Mrs. Wm. Bittenc, Mr. in Mrs. Al Moro, Mr. in Mrs. Jordan, Mr. in Mrs. F. Bogolin ml., Mr. in Mrs. Joe Konchan, Mrs. Josephine Futo, družina Frank Kovach, Mrs. J. Slatery, Mr. Frank Bittenc st., Mrs. Mary Woytow, Mr. in Mrs. Frank Kristoff, Mr. in Mrs. J. Zabucovic, Mr. in Mrs. C. St. James, Mr. in Mrs. Anton Primc, Mr. Logar, Mrs. Mary Linc in Stella Hostnik, Mr. in Mrs. Geo. Wyatt, Mr. Joseph Ludwick, Mrs. Celia Jacklitz, Mr. in Mrs. Frank Prudič, Mrs. Josephine Kremzar, Mrs. Alice Husare, Miss Pauline Lavrich, Mr. in Mrs. Tony Laurich, Mrs. Jennie Jagodnik, Mr. in Mrs. John Lekan, Mr. in Mrs. Joseph Stucin, The Phi Chi Club.

Naša zahvala naj bo izrečena tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu za spremstvo pri pogrebu, in sicer:

Društvu Blejsko jezero št. 27 SDZ, Mr. Joe Good, Mr. Geo. Adgema, Mr. C. Wiess, Mr. Al Moro, Mrs. Frank Urbančič, Mr. John Bittenc, Mr. Tom Smith, Mr. W. J. Hipsley, Mr. Tony Laurich ml., Mr. Frank Bogolin, Mr. Geo. Reading, Miss Mary Lebar, Mr. Frank Slejko ml.

Hvala vsem, ki so prišli kropiti pokojnico, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Našo zahvalo naj sprejme August F. Svetek za vzorno urejen pogreb in najboljšo vsestransko poslugu. Zahvalo naj sprejme Rev. Tomc za opravljeno slovesno zadušnico, a Rev. Chelesnik za tolažilne obiske v bolnišnici.

Hvala nosilcem krste-sobratom društvu Blejsko jezero št. 27 SDZ., katerega je bila članica pokojnica.

Našo posebno zahvalo naj sprejmejo Susel Cadets Slovenske ženske zveze za častno stražo ob odru in pevskega zboru Jadran za krasno zapete žalostinke pokojnici v slovo.

Ako se je izpustilo ime katerega, ki je na ta ali oni način pomagal ali prispeval, prosimo oproščenja in se mu isto najlepše zahvaljujemo.

Nenadno je smrt pretrgala nit Tvojega življenja. Odnegli so Te tja, od koder ni povratka. Naša srca pa so polna žalosti in oči polne grenkih solz, vsaj smo Te vsi ljubili. Tolaži nas zavest, da se snidemo enkrat tam na kraju večnega miru in blaženstva — nad zvezdami!

Spavaj mirno — snivaj sladko!
Žalujoči ostali:

FRANK, soprog;
MARYANN, hčerka;
JOHN DEBELJAK, oče;
CPL. TONY DEBELJAK, brat;
JOSEPHINE in FRANCES, poročena Bogolin, sestri.
Cleveland, Ohio, dne 4. oktobra, 1945.

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
v poslopju North American Banke

Za sestanek pokličite IVanhoe 6436